

אש קודש

צדיק וטוב לו: זה שאוהב את עצמו!

המדריך המלא כיצד ליהנות מהחיים 'באמת'

אדם כזה אינו לא עבר רק איסור, אלא כל מהותו היא ממש היפך 'הרואה את הנולד', הוא מסתכל בראייה עכשווית והולך אחרי הנאת הרגע 'עכשיו אני צריך מזומן'.. ולא רואה את הנולד מה לאיזה מצב הוא ייקלע כשלא יחזיר את הלוואותיו, ולכן ר' שמעון הביא לדבריו ראייה מהפסוק כי זה מדויק בלשון 'לווה רשע ולא ישלם' ולא נא' לווה ולא ישלם רשע, כי כאמור מדובר באדם שלווה בלי לדעת מהיכן ישלם, ולכן כבר בשעת ההלוואה קורא לו שלמה המלך רשע!

לפי זה, מסביר הרב דיסקין בטוב טעם את העניין בפרשתנו:

אין זה מקרה נקודתי שפעם אחת עשו בא וביקש עדשים בצבע אדום אלא זוהי כל מהותו! **עשו נקרא אדום כי כשהוא רואה את האדום הוא לא רואה שום דבר בעיניים!** הוא רוצה רק את הנאת הרגע גם עם זה במכיר כבד של מכירת הבכורה! לכן הוא גם מזלזל ואומר 'למה זה לי בכורה', זה לא בגלל שאינו מבין את גודל העניין, להיפך, הוא מבין טוב טוב ולכן לאחר מכן הוא זועק מרה, אך בשעת מעשה אומר זאת כדי להדחיק ולהשקיט את מצפונו, ואינו יכול לעמוד מול הנאת הרגע! הנהגתו של יעקב אבינו היא ההיפך הגמור והוא מנחיל לנו מדריך מיוחד כיצד ליהנות בחיים באמת! לאהוב את עצמנו ולבחור בהנאת הנצח על פני הנאת הרגע! השבוע נתקלתי בקול הלשון בשיעור זה שנמסר ב'זכרון משה' לפני 12 שנים, האזנת כמה פעמים בהנאה צרופה וכבר בפעם הראשונה גמלה בליבי ההחלטה לשתף את הקוראים במהלך הנפלא, אך חשבתי להוסיף לסיום ווארט נוסף שייתן

סגפן שלא מרבה להתעסק מה יגרום לו הנאה בחיים..

אך האמת, שאדם שלא רוצה ליהנות מהחיים אינו צדיק ואינו רשע, הוא ככל הנראה מזוכיסט הזקוק לאיבחון זריו... גם הצדיק וגם הרשע רוצים ליהנות בחיים אך החילוק בינם הוא בבחירת ההנאה! הוא ממשיל זאת לשני מעשנים כבדים שלא חשו בטוב, הגיעו להיבדק אצל הרופא שהודיע להם שאם לא יפסיקו לעשן, אזי תוך זמן קצר הם כבר לא יוכלו להפסיק... שניהם כמובן הפסיקו לעשן, אך לאחר זמן השתתפו יחד באירוע משפחתי והניסיון היה לא פשוט בכלל.. אחד מהם החליט להתגבר וְהשני לא עמד בזה ולקח 'דק סיגריה אחת' שכמובן גרמה לו בהמשך לחזור לעשן כבימי קדם וכדברי הרופא הוא לא החזיק זמן רב..

בסיפור זה שניהם החליטו ליהנות! אך ההבדל הברור שזה בחר בהנאת הרגע שקירבה לו את הקץ.. וזה בחר בהנאת העתידית שהאריכה את חייו! ולעניינו, הרשע מחפש את הנאת הרגע, אך הצדיק באמת אוהב את עצמו ודואג להנאה לטווח ארוך!

לפי זה הוא מסביר את התמיהות הנ"ל בצורה נפלאה: ר' שמעון מלמד אותנו שמידה זו של 'רואה את הנולד' אינה חכמה בלבד אלא מאפיין מרכזי בחיינו! הצדיק הוא אדם שמצויד במידה זו ולא הולך אחר תאוותיו שיובילו אותו להנאה המיידית בלבד אלא רואה את הנולד ובוחר בדברים שיגרומו לו הנאה עתידית אמיתית!

בהמשך המשנה אומר ר"ש שדרך רעה זה ה'לווה ואינו משלם', מדובר באדם שלווה בלי לדעת מאיפה הוא הולך לשלם!

'ויצא הראשון אדמוני.. הלעיטני נא מן האדום.. על כן קרא שמו אדום'

נפתח בפשט נפלא בפרשתנו ששמעתי בשיעור לפרשה מהגר"א דיסקין שליט"א בביאור הנקודה המפרידה בין הנהגת עשו הרשע להנהגת יעקב אבינו, וכה אמר: יש להתבונן מדוע על שם זה נקרא עשו אדום, הרי עצם היותו אדמוני מכף רגל ועד ראש נראה לכא' סיבה יותר מהותית לקשר של עשו לשם אדום, מאשר הסיבה שבמקרה ספיציפי בהיותו נער בן 15 בא עייף לביתו וביקש מיעקב שילעיטו מן האדום, ולא מובן מה כ"כ סמלי בכך שעל שם זה נקרא שמו?

הוא מקדים מדברי המשנה באבות (פ"ב משנה י"ב) ששאל רבן יוחנן בן זכאי את תלמידיו מהי דרך טובה שידבק בה האדם, וכל אחד השיב בדרכו, עין טובה, לב טוב וכ"ו ואילו ר' שמעון אמר 'הרואה את הנולד' ולא מובן מה זה שייך למידה טובה, לכא' זהו עניין של חכמה?

ממשיך ריב"ז ושואל אותם מהי דרך רעה שיתרחק ממנה האדם וכל אחד מתלמידיו הופך את מידתו, זה שאמר עין טובה אומר עין רעה וכן על זה הדרך חוץ מר"ש שאמר 'הלווה ואינו משלם שנא' לווה רשע ולא ישלם' וקשה מדוע לא הפך את מידתו כשאר התנאים? ועוד קשה, מי שלווה ולא משלם הוא עבריין אבל מה הקשר למידה רעה שצריך להתרחק ממנה? ועוד צריך להבין מדוע רק ר"ש חיזק את דבריו מפסוק?

כדי להבין הוא מחדד מה ההבדל בין צדיק לרשע.

ניתן לחשוב בטעות שרשע זה מי שרוצה שיהיה ליהנות מהחיים! ולכן הולך הוא אחר תאוותיו, אך הצדיק לעומת זאת הוא

לנו טיפ כיצד לבחור בהנאה העתידית על פני ההנאה הרגעית.

'זיסתמום פלישתים'

בפרשתנו אנו קוראים על בארות המים שחפר אברהם אבינו והפלישתים סתמום ובא יצחק אבינו וחזר וחפרם. ישנו ווארט ידוע מהרב'ה ר' בונים מפשיסחא זי"ע וגם הרבי מקוצק זי"ע אמרו בנוסח דומה:

בארות המים אלו המדרגות שהרי אין מים אלא תורה, ואלו הבורות שחפר אברהם אבינו, ואז באו הפלישתים שהקליפה שלהם הוא לעשות מכל דבר סתם, 'זיסתמום' להוריד את החשק, את החיות,

ל'טעון' למה לנסות עוד פעם' כבר לא ייצא ממני כלום' וכהנה וכהנה דברי יאוש ועצבות, ולכן בא יצחק אבינו וחפר את הבארות מחדש! הכניס חיות ומרץ! הראה שיש עניין בתהליך, בחפירה, בעבודה הקשה וכל זה לא 'סתם'! חושבני שטמון לנו פה כלי עזר מיוחד לבחירה בהנאה הנצחית על פני ההנאה הרגעית: **חיות!**

יצחק אבינו נותן לנו טיפ מיוחד כדי שנוכל ללכת בדרכו של יעקב אבינו ולבחור בהנאה הנצחית! כי אדם שעובד אם חיות קל לו יותר לבחור בהנאה הנצחית כי אל אף שזה לו מוביל אותו להנאה מיידית

וצריך עכשיו לעבוד ולחפור, הוא עושה זאת כי זה הדרך הבטוחה להנאה אמיתית עם פתיחת הבארות, אך אדם שעובד בלי חיות חי בתחושה של 'זיסתמום' שהכל סתם ולכן יעדיף הוא את הנאת הרגע. יזכנו הקב"ה ליהנות מהחיים - באמת!

א פרייליכ'ן שאבע'ס

לתגובות ו/או לקבלת הגיליון מידי שבוע למייל שלחו בקשת הצטרפות ל: